

**Elinvoimalautakunnan vastine
Gammelbackan asukasraadin
kevään 2026 julkilausumaan**

Sisällys

Taustaa Gammelbackan asukasraadista	3
Taustaa Gammelbackan alueesta ja asukkaista	3
Taustaa Gammelbackan alueen nykyisistä palveluista ja kaupungin tarjoamista olosuhteista	5
Gammelbackan asukasraadin julkilausuman tarkastelu Porvoon kaupunkistrategian valossa	11
Elinvoimalautakunnan vastine	13

Taustaa Gammelbackan asukasraadista

Kansalaisraati on yksi puntaroivan demokratian menetelmistä, jota pilotoidaan Porvoossa ensimmäisen kerran Gammelbackan asukasraadissa 2026. Menetelmällä pyritään tavoittamaan uusia näkökulmia ja enemmän paikallistuntemusta sekä lisätä aitoa osallisuutta käsiteltävänä olevaan asiaan. Lisäksi asukasraadin kautta halutaan lisätä osallistujien ja heidän lähipiirinsä ymmärrystä päätettävänä olevien asioiden monitahoisuudesta, taustatekijöistä, taloudellisista realiteeteista sekä muista vastaavista tekijöistä.

Gammelbackan asukasraati koostuu 18 henkilöstä ja edustaa Gammelbackaa minikoossa. Asukasraatiin osallistujien rekrytointi toteutettiin loppuvuodesta 2025. Kaikilla Gammelbackan asukkailla oli mahdollisuus ilmoittautua vapaaehtoiseksi asukasraatiin. Raadin jäsenet valittiin ilmoittautuneiden joukosta satunnaisotannalla käyttäen Panelot-järjestelmää, joka takasi Gammelbackan asukkaita tilastollisesti mahdollisimman hyvin edustavan raadin kokoonpanon.

Raati on tavannut kevään 2026 aikana kolme kertaa. Kevään tapaamisissa on keskitytty siihen, mitä palveluita Gammelbackassa olisi hyvä olla ja mitkä palvelut tukisivat parhaiten sujuvaa arkea, yhteisöllisyyttä ja alueen kehittymistä. Kevään viimeisessä tapaamisessa raatilaiset työstivät keskusteluiden pohjalta yhteisen julkilausuman. Raati jatkaa toimintaa syksyllä keskittyen silloin Gammelbackan täydennysrakentamiseen.

Taustaa Gammelbackan alueesta ja asukkaista

Gammelbackassa asui 2923 asukasta vuoden 2025 viimeisenä päivänä ja porvooolaisista Gammelbackan tilastoalueella asui tuolloin 5,6 %. Asukasluku alueella oli kasvanut vuoden 2023 lopusta 159 hengellä.

Gammelbackan väestöstä suomenkielisiä oli viime vuoden lopussa 56,3 %, kun taas koko kaupungin asukkaista suomenkielisiä oli 63,1 %. Ruotsinkielisiä kaikista porvooolaisista oli vuoden 2025 lopussa 27,2 %, mutta Gammelbackassa heidän osuutensa oli vain

9,6 % asukkaista. Sen sijaan muiden kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisten osuus oli Gammelbackassa 34,1 % ja vastaava luku koko kaupungin tasolla oli 9,7 %.

Tarkasteltaessa väestön ikärakennetta vuoden 2024 tilastoista käy ilmi, että Gammelbackassa muun kielisten osuus on muuta kaupunkia selvästi merkittävämpi alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä ja erityisesti 5–19-vuotiaissa sekä 35–44-vuotiaissa.

Kaikkia kieliryhmiä tarkasteltaessa, käy ilmi, että noin 48–65-vuotiaita on Gammelbackassa suhteessa vähemmän kuin Porvoossa keskimäärin. Sen sijaan noin 20–40-vuotiaita on suhteessa isompi osuus kuin Porvoossa keskimäärin.

Perhekokoja vertailtaessa käy ilmi, että vuonna 2024 Gammelbackan perheistä 20,2 prosentilla oli yksi alle 18-vuotias lapsi, kun taas koko kaupungin perheistä yhden lapsen perheitä on vain 17 %.

Samoin perheiden tyypissä on merkittävä ero, sillä Gammelbackan perheistä 21,3 % ovat sellaisia, joissa perheen muodostavat äiti ja lapset. Koko kaupungin tasolla tällaisia perheitä on vain 10,7 %.

Työllisyyslukuja tarkasteltaessa käy ilmi, että Gammelbackan työttömyysprosenttia on selvästi kaupungin keskiarvoa korkeampi ja se on vuoden 2024 lopussa ollut 25,4 %. Samaan aikaan koko Porvoon työttömyysprosentti oli 10,1 %.

Asuntojen hallintaperusteessa on myös Gammelbackan ja kaupungin keskiarvon välillä merkittävää eroa. Porvoossa arava- ja korkotukivuokra-asuntojen osuus kaikista vakinaisesti asutuista asunnoista on vuoden 2024 lopussa ollut 9,6 %. Gammelbackassa tämä luku on sen sijaan ollut samaan aikaan noin 42,6 %.

Myös omakotitalon omistamisessa on ollut suuri ero Porvoon ja Gammelbackan välillä. Vuoden 2024 lopussa Porvoossa asunnoista keskimäärin oli omistustaloja 42,5 %, kun kerrostalovaltaisessa Gammelbackassa tämä osuus oli vain 0,9 %.

Koulutusasteessa on myös merkittävää eroa Porvoon ja Gammelbackan lukujen välillä. Gammelbackassa oli vuoden 2024 lopussa 42,8 % yli 15-vuotiaita, joilla ei ollut mitään perusasteen jälkeistä tutkintoa. Koko Porvoossa sama luku oli 26,2 %. Vastaavasti jos tarkastellaan korkeakoulutettujen osuutta, niin Gammelbackan yli 15-vuotiaista ylemmän korkeakoulututkinnon oli suorittanut noin 4,2 % ja koko kaupungin tasolla 11,3 %.

(Lähteet: Tilastokeskuksen väestörakennetilastot 31.12.2025 ja 31.12.2024)

Taustaa Gammelbackan alueen nykyisistä palveluista ja kaupungin tarjoamista olosuhteista

Gammelbackan kehittäminen on yksi Porvoon kaupungin kärkihankkeista. Rakenteilla oleva uusi Peipon koulu parantaa Gammelbackan alueen palvelutasoa sekä yleisilmettä. Valmisteilla olevilla, asuntojen täydennysrakentamiseen tähtäävillä kaavahankkeilla pyritään lisäämään alueen monipuolista asuntotarjontaa.

Gammelbackaan on valmistumassa uusi **Peipon koulu**, joka otetaan käyttöön alkuvuodesta 2028. Rakennukseen sijoittuu ala-asteen vuosiluokkien 1-6 lisäksi esikoulu. Koulu antaa opetusta myös valmistavassa sekä erityisopetuksessa. Lukuvuonna 2026-2027 Peipon koulussa käynnistyi kaksikielinen englanti-suomi-opetus. Koulun kokonaisoppilasmäärä on noin 450 oppilasta. Mitoitus ei merkittävästi eroa nykyisestä kokonaismitoituksesta. Rakennus on pinta-alaltaan n. 7000 m² ja tilojen suunnittelussa on otettu huomioon sekä yhteiskäyttö eri toimialojen kanssa että muu iltakäytön mahdollistava tilavuokraus. Rakennus mahdollistaa erinomaisesti esimerkiksi kansalaisopiston sekä musiikkiopiston toiminnan Gammelbackan alueella. Myös yhteistyö nuorisopalvelujen kanssa on tärkeä osa koulun toimintaa. Uuden koulun liikuntasali on merkittävästi suurempi kuin nykyisessä koulurakennuksessa, ja mahdollistaa entistäkin paremmin ilta- ja viikonloppukäytön. Koulun piha-alueet ovat monipuolisesti suunniteltuja sekä varusteltuja ja mahdollistavat hyvin myös ohjattua ja vapaata iltatoimintaa.

Kuva: Peipon koulun julkisivu

Alueella toimii myös **Gammelbackan päiväkoti**, joka on suomenkielinen päiväkoti noin 100 varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisille lapsille. Uuden Peipon koulun valmistuessa alueen esiopetus siirtyy päiväkodin tiloista koulun tiloihin, mikä vapauttaa tilaa päiväkodista pienimmille lapsille. Gammelbackan päiväkodin lapsista noin 50 % puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Gammelbackassa toimi aikaisemmin avoimen varhaiskasvatuksen järjestämä perhekahvilatoiminta, mutta vuonna 2023 nämä palvelut keskitettiin keskusta. Perhepuistotoiminta jatkui vuoteen 2025 saakka ja vuoden 2026 aikana alueella ei ole toiminut avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Kaupunki omistaa Gammelbackasta myös **Kiint. Oy Gammelbackan Liikekeskuksen**. Rakennuksesta käytetään usein nimitystä **hyvinvointikeskus**. Kooltaan se on noin 1100 m², joka koostuu monen kokoisista tiloista. Osaa tiloista hyödynnetään kaupungin varastona, osa on vuokrattu pitkäaikaisesti pienimuotoisen yritystoiminnan käyttöön. Osaa tiloista taas hyödynnetään paikalliseen yhdistystoimintaan ja muuhun yhteisölliseen toimintaan kuten ruokajakeluun, kielikahviloihin ja kerhotoimintaan. Kiinteistössä on myös Porvoo-infon kautta varattavia, kaikille avoimesti käytössä olevia kokous- ja kokoontumistiloja. Kiinteistön pitkäaikaisesta vuokrauksesta vastaa Porvoon kaupungin toimitilat ja lyhytaikaisesta Porvoo-info. Kesän 2026 ajan kiinteistössä on toiminut myös kirjaston väliaikainen palvelupiste sekä kaupungin yhteisöohjaajan työpiste.

Kuva: Gammelbackan Liikekeskuksen (hyvinvointikeskus) julkisivu ja Terijoen salavat

Viereinen kiinteistöosakeyhtiö on nimeltään **Gammelbackan Palvelukeskus Oy**. Sen omistama rakennus on tyypiltään kauppa- ja liikekiinteistö, joka on kooltaan noin 6000 m². Siellä toimii mm. kauppoja, apteekki ja anniskeluravintola.

Gammelbackan kirjasto on Porvoon läntisen alueen aluekirjasto ja toimii myös omatoimikirjastona iltaisin ja viikonloppuisin. Sekä aiemmin Monitoimitalossa toimiessaan että jatkossa uusissa väliaikaistiloissa toimiessaan Gammelbackan kirjasto on toiseksi suurin kiinteä kirjastotoimipiste Porvoossa. Kävijämääriltään se on Porvoossa myös toiseksi suurin ja lainamääriltään kolmanneksi suurin. Kirjastossa oli vuonna 2025 noin 72 000 käyntiä ja noin 71 000 lainaa ja luvut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuina.

Kävijät	2025	2024	2023
Gammelbacka	72 232	63 099	76 661
Kerkkoo	3 556	4 562	4 722
Kevätkumpu	65 420	49 070	45 419
Kirjastoauto	39 248	36 008	32 088
Pääkirjasto	239 041	228 708	206 794
	419 497	381 447	365 684

Lainat	2025	2024	2023
Gammelbacka	70 954	69 735	66 237
Kerkkoo	6 378	6 460	6 150
Kevätkumpu	55 394	50 784	47 160
Kirjastoauto	104 131	99 371	96 023
Pääkirjasto	581 690	560 866	527 705
	818 547	787 216	745298

Kirjaston asiakaskunta muodostuu lapsista senioreihin ja erityispiirteensä on monikulttuurinen asiakaskunta. Aineistojen lainaamisen, varaamisen ja palauttamisen lisäksi kirjastossa luetaan lehtiä, etsitään tietoa, toimitetaan asioita tietokoneella, tulostetaan, tavataan tuttuja, vietetään aikaa, pelataan, tehdään läksyjä tai töitä, opiskellaan tai vain ollaan hetki rauhassa yhdessä tai yksin.

Kirjasto toimii alueen asukkaille ainoana avoinna olevana julkisena tilana. Kirjastotyön ydin on näin ollen kohtaamiset sekä lasten että aikuisten kanssa. Kohtaamiset ovat lähikirjastoissa yleensä isommassa roolissa kuin isommissa pääkirjastoissa.

Kirjaston asiakaspalveluun kuuluu lisäksi esimerkiksi tiedonhaun opastusta, digiopastusta ja lukuvinkkipalvelua. Alueen koulu- ja päiväkotiyhteistyöhön kuuluvat lapsiryhmien vierailut kirjastossa ja lapsille suunnatut kirjavinkkaukset ja kirjasto-opastukset.

Kirjasto järjestää myös tapahtumia, esimerkiksi elokuvanäytöksiä, monikielisiä satutunteja, kirjavierailuja, keskusteluja ja teatteri- tai musiikkiesityksiä.

Gammelbackan kirjaston uusiin väliaikaisiin tiloihin tulee kaikkien varattavissa oleva ryhmätila, joka antaa esimerkiksi yhdistyksille mahdollisuuksia kokousta ja kokoontua kirjastossa. Ryhmätilaa pystytään myös käyttämään muiden palveluiden tuomiseen Gammelbackaan pop up –muotoisesti. Kirjastoon tulee myös hiljainen tila, joka parantaa opiskelu- tai etätyömahdollisuuksia kirjastossa.

Kuva: Gammelbackan kirjaston ja nuorisotila Kertsin väliaikaiset tilat rakennusvaiheessa elokuussa 2026

Gammelbackan nuorisotila Kertsi tarjoaa 9–29-vuotiaille nuorille mahdollisuuden viettää aikaa ja harrastaa. Toiminta sisältää sekä ohjattuja että nuorten itse järjestämiä aktiviteetteja. Nuorisotilalla voi viettää vapaa-aikaa, tavata muita nuoria sekä kehittää kaveritaitoja. Toiminta on vapaaehtoista ja osallistujille maksutonta.

Vuosina 2022–2025 avoimessa nuorisotilatoiminnassa ja tapahtumissa on ollut keskimäärin noin 9 300 käyntiä vuodessa. Vuonna 2025 kävijöistä 65 % oli poikia, 24 % tyttöjä ja 11 % muita. Kävijöistä 92 % oli iältään 9–17-vuotiaita. Kulttuuri- ja kielitaustaa ei tilastoida systemaattisesti, mutta nuorisotilan kävijöissä on edustettuna 20 eri äidinkieltä. Arvion mukaan noin 70 % kävijöistä on ulkomaalaistaustaisia.

Nuorisotila on avoinna 4–5 päivänä viikossa, pääsääntöisesti noin 25 tuntia viikossa. Avomissa iltapäivissä kävijöitä on keskimäärin 47 päivässä ja iltaisin 22 lasta ja nuorta.

Avoimen nuorisotilatoiminnan lisäksi alueen nuorisotyö järjestää tapahtumia, pienryhmä- ja harrastustoimintaa sekä tekee tiivistä kouluyhteistyötä. Nuorisotila tukee myös alueen järjestö- ja yhdistystoimintaa tarjoamalla tilojaan muuhun käyttöön. Tilaa käytetään vuosittain noin 670 tuntia kaupungin nuorisotyön ulkopuoliseen toimintaan.

Osana Gammelbackan kehittämistä alueella on käynnissä **Gammelbackan yhteisöllisyys**hanke 2024–2027, jossa on kaksi palkattua projektityöntekijää, yhteisöohjaaja ja koulunuorisotyöntekijä. Osana hanketta alueella toteutetaan monialaisena yhteistyönä osallistava kausivaloprojekti sekä yhteisötaideprojekti. Projektityöntekijöiden tehtävänä on ko-keilla yhdessä kohderyhmän kanssa erilaisia toimintamalleja vahvistaa alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja tukea osallisuutta omalla toimialueellaan sekä juurruttaa toimivat toimintamallit osaksi alueen toimintaa. Hankkeessa työskentelevän koulunuorisotyöntekijän pääkohderyhmänä ovat 3.–7.-luokkalaiset lapset ja nuoret. Hän toimii Gammelbackan alueen kouluissa ja nuorten vapaa-ajalla vahvassa yhteistyössä koulun ja alueen nuorisotyön tiimin kanssa. Yhteisöohjaajan tehtävänä taas on tuottaa yhdessä asukkaiden kanssa alueen asukkaita aktivoivaa toimintaa, edistää maahanmuuttajataustaisten asukkaiden kotoutumista ja osallisuutta sekä edistää asukasryhmien välistä toimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on myös jalkauttaa alueelle asukkaiden tarvitsemia palveluita moniammatillisena yhteistyönä. Myös Gammelbackan asukasraadin toteutus on osa hanketta.

Gammelbackan alueen liikuntaolosuhteet ovat tällä hetkellä melko vaatimattomat. Alueella oleva Peipon kenttä on hiekkakenttä, joka odottaa peruskunnostusta. Alueella on kuitenkin käytettävissä mittavan kokoinen Kartanometsä, jossa on laaja polku- ja reittiverkosto. Lisäksi alue on verrattain lähellä Kokonniemen liikuntakeskusta, jossa on mahdollisuus harrastaa monenlaista urheilulajeja, joko itsenäisesti tai seurassa. Kehittyvä Kokonniemi –hanke tuo alueelle tulevana vuosina entistä enemmän mahdollisuuksia.

Kuva: Gammelbackan ulkoilureitin varrella sijaitsevat ulkokuntoiluvälineet

Gammelbackan asukasraadin julkilausuman tarkastelu Porvoon kaupunkistrategian valossa

Gammelbackan asukasraadin julkilausuma tukee kokonaisuutena hyvin Porvoon kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita, erityisesti yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin, osallisuuden sekä elinympäristön puhtauden, kauneuden ja kutsuvuuden näkökulmista. Julkilausuma tuo arvokasta asukaslähtöistä näkökulmaa kaupunkistrategian toimeenpanoon ja konkretisoi, mitä strategiset tavoitteet tarkoittavat Gammelbackan arjessa. Samalla julkilausuma haastaa tarkastelemaan strategian toteuttamista priorisoinnin, taloudellisten reunaehto- ja eri toimijoiden roolien näkökulmasta.

Kuva: Porvoon kaupunkistrategia 2026–2029:n visualisointi

Osa julkilausuman ehdotuksista kohdistuu palveluihin tai ratkaisuihin, joiden toteutuminen ei ole yksin tai ollenkaan kaupungin päätettävissä – esimerkiksi kaupalliset palvelut, yksityisten toimijoiden investoinnit tai Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle

kuuluvat sosiaali- ja terveystalvet. Julkilausuman näkemykset eivät ole suoranaisesti ris-tiriidassa kaupunkistrategian kanssa, mutta niiden toteuttaminen edellyttää markkinaeh-toista kehitystä, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toimenpiteitä sekä eri toimijoiden laajaa yhteistyötä. Julkilausuma sekä lautakuntien vastineet siihen toimitetaan tiedoksi Itä-Uu-denmaan hyvinvointialueelle kirjaamon kautta.

Asukasraadin esiin nostama yhteisöllisyyden vahvistaminen – esimerkiksi yhteisötilojen, harrastusmahdollisuuksien ja matalan kynnyksen toiminnan lisääminen – tukee strategian tavoitetta rakentaa kaupunkia, jossa asukkaat voivat kytkeytyä yhteisöihin ja kokea osalli-suutta. Samoin julkilausuman painotus lasten ja nuorten palveluihin sekä edullisiin harras-tusmahdollisuuksiin edistää strategian tavoitetta vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja tulevaisuususkkoa.

Julkilausumassa korostuvat myös arjen turvallisuus, yksinäisyyden vähentäminen ja hyvin-voinnin tukeminen, kuten myös asuinympäristön kauneus ja luonnonläheisyys. Nämä lin-kittyvät strategian tavoitteisiin turvallisesta ja viihtyisästä kotikaupungista sekä hyvinvoinnin pitkäjänteisestä kehittämisestä. Julkilausuman esittämä alueen kaupallisten palvelui-den kehittäminen on linjassa kaupunkistrategian elinvoiman edistämiseen liittyvien tavoit-teiden kanssa. Lisäksi asukasraadin esitykset erilaisten palvelujen ja tilojen yhteiskäytöstä sekä monitoimisuudesta tukevat strategian periaatteita resurssien vaikuttavasta käytöstä ja palvelujen kehittämisestä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kaupunkistrategiassa korostuu myös talouden tasapainottaminen sekä resurssien aiem-paa vaikuttavampi ja priorisoidumpi käyttö. Julkilausumassa esitetään uusia tai laajennet-tuja palveluita ja investointeja, kuten pysyvämpiä tiloja kirjasto- ja nuorisopalveluille sekä lähiliikuntaolosuhteiden parantamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa Gammelbackan ke-hitys on määritelty yhdeksi strategiakauden kärkihankkeista. Strateginen linjaus talouden vakauttamisesta ei tarkoita tasajakoon perustuvaa leikkaamista, vaan kohdennettua ja pe-rusteltua panostamista tunnistettuihin kehittämiskohteisiin. Näin ollen Gammelbackan ke-hittäminen voidaan nähdä strategian toteuttamista edistävänä, kun toimenpiteet suunnitel-laan osana koko kaupungin palveluverkon kokonaisuutta, priorisoiden ja vaikuttavuus huo-mioiden.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että julkilausumassa esitettujen toimenpiteiden toteuttami-nen edistäisi monin tavoin kaupunkistrategian toteutumista erityisesti arjen sujuvuuden, osallisuuden, elinvoiman edistämisen, hyvinvoinnin ja elinympäristön laadun näkökul-mista.

Elinvoimalautakunnan vastine

Elinvoimalautakunta kiittää Gammelbackan asukasraatia aktiivisesta osallistumisesta, rakentavista näkemyksistä sekä alueen kehittämiseen osoitetusta sitoutumisesta. Lautakunta pitää arvokkaana sitä, että asukasraadin työskentelyn kautta on saatu monipuolista kokemustietoa alueen vahvuuksista, haasteista ja tulevaisuuden tarpeista. Asukasraadin julkilausuma osoittaa vahvaa kiinnostusta oman asuinalueen kehittämiseen sekä halua rakentaa entistä viihtyisämpää, turvallisempaa ja yhteisöllisempää Gammelbackaa.

Julkilausumasta ilmenevä kirjaston ja nuorisotilan merkitys alueen asukkaille on elinvoimalautakunnan näkökulmasta olennainen tieto. Gammelbackan nykyinen kirjasto-nuorisotila on rakennettu väliaikaiseksi väistötilaksi, jonka suunniteltu käyttöaika on viisi vuotta. Näiden palveluiden jatkuvuus edellyttää tilakysymyksen pysyvää ratkaisemista.

Ehdotus uuden kauppakeskuksen yhteyteen toteutettavasta uuden ajan kirjastosta monikäyttöisine tiloineen sisältäen myös nuorisotoiminnan, harrastustoiminnan ja kokoontumiset mahdollistavat tilat on mielenkiintoinen. Uuden kauppakeskuksen toteutuminen, kaupallisen palvelutarjonnan laajeneminen tai uusien yritystoimintojen syntyminen riippuvat kuitenkin yksityisten toimijoiden investointi- ja liiketoimintapäätöksistä. Kaupunki voi omalta osaltaan edistää kehitystä mahdollistavalla kaavoituksella, tarjoamalla alueen yritysten toimintaa tukevia palveluita ja houkuttelemalla alueelle uusia investointeja muun muassa markkinoimalla alueen sijoittumismahdollisuuksia osana Sijoitu Porvooseen -toimintaa. Elinvoimalautakunta suhtautuu omalta osaltaan myönteisesti alueen kaupallisten palveluiden kehittämisen mahdollistamiseen.

Lautakunta pitää positiivisena ajatuksena yhteisöllisyyttä tukevaa kahvilatoimintaa kirjaston yhteydessä. Erityisen kiinnostavana nähdään malli, jossa toiminta voisi samalla tukea työllisyyttä esimerkiksi tukityöllistämisen tai muiden työllisyyttä edistävien toimintamuotojen kautta. Tällaiset ratkaisut voisivat vahvistaa sekä yhteisöllisyyttä että osallisuutta alueella.

Julkilausumassa nostetaan esiin huoli yhteisöllisten tilojen vähenemisestä ja yksinäisyyden lisääntymisestä monitoimitalon purkamisen jälkeen. Lautakunta pitää havaintoa tärkeänä ja kannustaa kehittämään toimenpiteitä, joiden avulla asukkaat, yhteisöt ja paikalliset toimijat voivat itse edistää yhteisöllisyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vahvistamista. Samalla lautakunta tiedostaa, että asukkaiden aktiivisuuden tukeminen ja aktiivointi tarvitsevat toimintaan soveltuvia olosuhteita ja tiloja, jotka mahdollistavat kohtaamiset, osallistumisen ja yhteisen tekemisen. Kaupungin olosuhteiden ja tilojen kehittäminen edellyttää taustakseen riittävän laajaa tietopohjaa, joka osoittaa toimenpiteiltä odotettavan vaikuttavuuden ja varmistaa niiden oikean kohdentamisen.

Elinvoimalautakunta pitää myönteisenä, että asukasraati nostaa esiin Gammelbackan luonnon, vihreyden ja puroympäristön merkityksen. Ne ovat alueen keskeisiä vahvuuksia, joiden säilyttäminen ja kehittäminen tukevat sekä alueen vetovoimaa että kaupungin kestävän kehityksen tavoitteita. Viheralueilla on keskeinen merkitys myös arkiliikunnan ja virkistyskäytön näkökulmasta.

Gammelbackan asukasraati toi julkilausumassaan esiin, että nykyisen vajaakäyttöisen hiekkakentän ympäristöön tulisi saada lisää esim. kaikenikäisille ulkokuntoiluvälineitä, leikkipaikka sekä mahdollisuus mm. yhteiseen pelaamiseen. Syksyllä 2025 laaditussa Liikuntapaikkaselvityksessä sekä sitä seuranneessa Liikuntapaikkarakentamisen pitkän tähtäimen suunnitelmassa Gammelbacka nähdään kasvavana ja edelleen kehitettävänä kaupunginosana, jossa liikuntapaikkaverkkoa tulisi vahvistaa väestönkasvun mukana. Selvityksien mukaan alueella tulisi huomioida erityisesti lasten ja nuorten liikuntamahdollisuudet sekä alueen lähiliikunta- ja ulkoliikuntapaikat ja niiden saavutettavuus. Julkilausumassa mainittu hiekkakentällä tarkoitettaneen Peipon kenttää, joka on hiekkapintainen urheilukenttä. Kenttä toimii osittain koulun liikuntatuntien suorituspaikkana ja säiden salliessa talvella se jäädytetään luistelua varten. Kentän kehittäminen on tällä hetkellä sisällytetty kuu-sivuotiseen investointisuunnitelmaan yhtenä kehitettävistä kohteista. Tavoitteena on toteuttaa alueelle lähiliikuntapaikka, joka palvelee monipuolisesti kaikenikäisiä porvoolaisia ja edistää kuntalaisten liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia.

Kuva: Peipon kenttä

Julkilausumassa todetaan, että alueen viihtyisyyttä ja identiteettiä voitaisiin vahvistaa myös julkisella taiteella kuten muraaleilla. Taiteella ja historialla todetaan voitavan vaikuttaa positiivisesti alueen maineeseen ja gammelbackalaisten paikallisympäryteen. Uuteen Peipon kouluun on päätetty hankkia taideteoskokonaisuus. Taidehankinta on käynnistynyt alkuvuonna 2026 ja vastuutahona toimii kulttuuripalvelut yhteistyössä koulun kanssa. Teoskokonaisuuden lintuteema koulun lasiseiniin ja ikkunoihin on valittu vahvistamaan Gammelbackan luonnonläheistä identiteettiä.

Porvoon kaupunki on tänä vuonna ottanut käyttöön Porvoon julkisen taiteen periaatteet, joiden mukaisesti julkisen taiteen toteuttamista arvioidaan kaikissa kaupungin omissa, yli viiden miljoonan euron rakennus- ja peruskorjaushankkeissa, jotka toteutetaan kasvun ja oppimisen tai elinvoiman toimialan palveluita varten. Julkista taidetta voidaan esittää toteutettavaksi myös muihin rakennus-, infra- tai väliaikaisiin hankkeisiin. Periaatteet koskevat siis kaupungin rakennuttamia, hallinnoimia ja omistamia kiinteistöjä sekä merkittäviä kaupunkitiloja, kuten puistoja, toreja ja liikuntapaikkoja, ja tuovat taiteen osaksi kaupunkikehitystä. Tavoitteena on lisätä kulttuurin saavutettavuutta, vahvistaa kaupunginosien identiteettiä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä luoda työmahdollisuuksia taiteilijoille. Nämä tavoitteet koskevat myös Gammelbackaan toteutettavia investointeja ja niiden yhteydessä harkittavaa julkista taidetta.

Raadin julkilausumasta välittyy tarve panostaa lasten ja nuorten hyvinvointiin. Lautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten hyvinvoinnista muodostetaan poikkihallinnollinen tilannekuva ja että tarvittavia toimenpiteitä arvioidaan yhdessä eri toimialojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tätä työtä tehdään Porvoossa jo nykyisissä poikkihallinnollisissa yhteistyörakenteissa, joissa lasten ja nuorten hyvinvointia tarkastellaan sekä kaupunkitasoisesti että tarvittaessa alue- ja ilmiökohtaisesti. Tilannekuvan muodostamista ja yhteistä arviointia kehitetään edelleen osana olemassa olevia yhteistyörakenteita. Tämä tukee myös kaupunkistrategian tavoitteita ja auttaa kohdentamaan resursseja vaikuttavasti.

Raadin julkilausumassa toivotaan Gammelbackaan kansalaisopiston kurssitarjontaa. Porvoon kansalaisopiston näkökulmasta uusi Peipon koulu on merkittävä mahdollisuus alueen elinikäisen oppimisen, harrastustoiminnan ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa. Valmistuksessaan koulun tilat tarjoavat kansalaisopistolle monipuoliset mahdollisuudet järjestää opetusta eri oppiaineissa sekä laajentaa ilta- ja vapaa-ajankäyttöä kuntalaisten hyväksi.

Julkilausumassa toivotaan valvontakameroiden asentamista ostoskeskuksen ympäristöön. Kaupungin suorittaman kameravalvonnan perusteita ja kehittämiskohteita on luontevaa tarkastella kirjaston, koulun ja muiden kaupungin tilojen osalta osana uudisrakentamisen kokonaisuutta. Kaupunki tekee kameravalvonnan osalta kiinteää yhteistyötä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa, mikä osaltaan myötävaikuttaa alueella tapahtuvien häiriöiden ja rikosten selvittämiseen. Kameravalvonnan järjestämiseen liittyy myös haasteita. Kaupunki ei voi toteuttaa kameravalvontaa yksityiseen kiinteistöön, kameravalvonnan ei ole havaittu aukottomasti ennaltaehkäisevän häiriöitä, ja kameravalvontaan liittyy kustannusten ohella tietoturva- ja tietosuojakysymyksiä. Kameratallenteet sisältävät henkilötietoja, joiden käsittelyyn liittyvät tietosuojakysymykset tulee ratkaista koko kaupungin osalta. Kaikki tämä tulee huomioida kameravalvontaa kehitettäessä.

Lautakunta pitää Gammelbackan turvallisuuden, viihtyisyyden ja alueen maineen kehittämistä tärkeinä tavoitteina. Samalla lautakunta muistuttaa, että kaupungin taloudellinen tilanne edellyttää kehittämistoimenpiteiden huolellista priorisointia. Kaikkia esitettyjä hankkeita ei ole mahdollista toteuttaa samanaikaisesti, minkä vuoksi kehittämisessä tulee arvioida sekä vaikuttavuutta että kustannuksia. Lautakunta kannustaa gammelbackalaisia osallistumaan aktiivisesti toimenpiteisiin, joilla voidaan suhteellisen pienin panostuksin lisätä Gammelbackan turvallisuutta, yhteisöllisyyttä ja ympäristön viihtyisyyttä, kuten paikalliseen yhdistys- ja yhteisötoimintaan.

Lopuksi elinvoimalautakunta kannustaa jatkamaan alueen kehittämistä kaupungin, yhdistysten, yritysten ja asukkaiden yhteisenä työnä. Lautakunta pitää asukasraatia arvokkaana osallistumisen muotona ja toivoo saavansa jatkossa tietoa pilotista saaduista kokemuksista sekä siitä, miten toimintamallia voidaan hyödyntää laajemmin Porvoossa. Lautakunta muistuttaa myös, että Gammelbackan alueelle on laadittu vuosien varrella useita selvityksiä, suunnitelmia ja kehittämisohjelmia. Näiden hyödyntäminen nykyisessä kehittämisessä on tärkeää, jotta jo tuotettu tieto ja aiemmin tunnistetut ratkaisut saadaan osaksi tulevaa päätöksentekoa. Asukasraadin julkilausuma huomioidaan jatkossa alueen palveluiden kehittämisessä osana muuta käytössä olevaa taustamateriaalia.